

İmha edilen ürünlerin maliyetinin hangi dönemde giderleştirileceği ve söz konusu ürünlere ait İndirilecek KDV'nin hangi dönem düzeltileceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.01.0-VUK-267-54
Tarih	20.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.01.0-VUK-267-54

20/02/2012

Konu : İmha edilen ürünlerin maliyetinin hangi dönemde giderleştirileceği ve söz konusu ürünlere ait İndirilecek KDV'nin hangi dönem düzeltileceği hk.

İlgide kayıtlı dilekçenizde; Şirketinizin stoklarında yer alan imha edilecek ürünler için Başkanlığımıza 21.10.2010 ve 03.11.2010 tarihlerinde dilekçe ile başvuruda bulunduğunuz, A.Ş. tarafından 08.11.2010 tarih, sayılı ve 21.12.2010 tarih ve sayılı tutanaklar ile ilgili ürünlerin yakılarak bertaraf edildiği, ancak 2010 yılında gerçekleşen imha işlemlerine ilişkin Takdir Komisyonu kararının 19.01.2011 tarihinde düzenlendiği ve Şirketinize tebliğ edildiği belirtilerek, bahse konu ürünlerin maliyetinin hangi dönemde giderleştirileceği ve söz konusu ürünlerin alımları esnasında indirim konusu yapılan KDV tutarının hangi dönemde düzeltileceği konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 40 inci maddesinde de; safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun " Kıymeti Düşen Mallar" başlıklı 278 inci maddesinde; " Yangın, deprem ve su basması gibi afetler yüzünden veyahut bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak gibi haller neticesinde iktisadi kıymetlerinde önemli bir azalış vaki olan emtia ile maliyetlerin hesaplanması mutad olmayan hurdalar ve döküntüler, üstüğü, deşe ve iskartalar emsal bedeli ile değerlendirilir. " hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan Kanun hükmünde kıymetin azalış nedenleri teker teker sayılmış ve söz konusu nedenlerin sonuna " gibi " edadı eklenerek, benzeri durumlar nedeniyle emtianın değerinde önemli miktarda azalma olduğu takdirde emsal bedel ile değerlendirileceği belirtilmiştir.

Yine aynı Kanunun "Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti " başlıklı 267 nci maddesinde, gerçek bedeli belli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın değerinin anılan maddenin birinci ve ikinci sırasına göre belli edilemeyen emsal bedelinin ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edileceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun "Komisyonların Görevleri " başlıklı 74 üncü maddesinin (a) fıkrasının (1) numaralı bendinde ise; yetkili makamlar tarafından istenilen matrah ve servet takdirlerini yapmak takdir komisyonunun görevleri arasında sayılmıştır.

Yukarıda yer alan açıklamalara göre; satış kabiliyetinin kaybolması, bozulması, son kullanma sürelerinin dolması, vasıflarının değişmesi gibi nedenlerle imha edilen ürünlerinizin emsal bedelinin Takdir Komisyonu tarafından sıfır (0) olarak belirlendiğinin tarafınıza bildirildiği tarih itibariyle değer düşüklüğü belli olduğundan söz konusu ürünlerin maliyet bedelinin takdir komisyonu kararının tarafınıza tebliğ edildiği 2011 döneminde gider olarak dikkate alınması mümkündür.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN

Öte yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (c) bendinde; " Deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilan ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere, zayi olan mallara ait katma değer vergisi "nin mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak, 113 sayılı Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin "E- KULLANIM SÜRESİ GEÇEN VEYA KULLANILAMAYACAK HALE GELEN MALLARA İLİŞKİN YÜKLENİLEN KDV HAKKINDA YAPILACAK İŞLEM" başlıklı bölümünde;

" ... KDV Kanununun (30/c) maddesinde; deprem sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilan ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere, zayi olan mallara ait KDV'nin indirim konusu yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm uyarınca, kullanım süresi geçen veya bir başka biçimde kullanılamayacak hale gelen ve imha edilen mallar, zayi olan mal mahiyetinde olduğundan mükelleflerce bu malların iktisabı dolayısıyla yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması da mümkün bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, zayi olan mallara ait yüklenilen ve daha önce indirim konusu yapılan KDV' nin, imha tarihini kapsayan vergilendirme dönemine ait 1 no.lu KDV Beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına dahil edilmek suretiyle indirim hesaplarından çıkarılması gerekmektedir. "

açıklamasına yer verilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun uygulamasına ilişkin mevcut sirkülerlerin birleştirilmesi ile uygulamada tereddüt edilen hususlara yönelik açıklamaların bulunduğu 08/08/2011 tarih ve 60 no.lu KDV Sirkülerinde de konuyla ilgili gerekli açıklamalara yer verilmiştir.

Buna göre; bozuk ve satış kabiliyetini kaybetmiş, son kullanma süreleri dolmuş, vasıfları değişmiş olan bu nedenle satışları mümkün olmayan ve Ekolojik Enerji A.Ş. tarafından 08.11.2010 tarih, KSP-1653 sayı ve 21.12.2010 tarih, KSP-1816-1817 sayılı tutanaklar ile yakılarak bertaraf edilen mallarınızın imha işlemlerine ilişkin Takdir Komisyonu kararının 19.01.2011 tarihinde alınması ile bu mallara ilişkin yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamakta olup, bu mallara ilişkin yüklenilen ve daha önce indirim konusu yapılan KDV'nin, imha tarihini kapsayan vergilendirme dönemine ait 1 no.lu

KDV Beyannamesinin " İlave Edilecek KDV " satırına dahil edilerek indirim hesaplarından çıkarılması gerekmektedir.

Bu şekilde indirim konusu yapılamayan katma değer vergisi ise 2011 vergilendirme döneminde Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları çerçevesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026